

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ..... 2018 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania
pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego
Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1856 oraz z 2018 r. poz. 311) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 17 otrzymuje brzmienie:

„§ 17. Płatność rolnośrodowiskowa nie przysługuje do działek rolnych za realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach określonych pakietów lub ich wariantów, jeżeli wymogi tych pakietów lub wariantów są objęte programem działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 i 2180).”;

2) w § 25 w ust. 1 uchyla się pkt 2;

3) w § 26 uchyla się ust. 4;

4) po § 37 dodaje się §37a w brzmieniu:

„§ 37a. W przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu przez rolnika podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 3, w celu zastosowania art. 35 ust. 4

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2325).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1312, z 2014 r. poz. 324 i 1487, z 2015 r. poz. 350 i 908, z 2016 r. poz. 344, 609 i 1932 oraz z 2017 r. poz. 812.

rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolnośrodowiskowa podlega zwrotowi, a do ustalenia wysokości tego zwrotu przepis § 37 ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;

5) po § 39 dodaje się § 39a w brzmieniu:

„§ 39a. 1. W przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego, w celu zastosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolnośrodowiskowa podlega zwrotowi, a do ustalenia wysokości tego zwrotu przepisy § 38 ust. 1–10 oraz 13 stosuje się odpowiednio, z tym że w przypadku uchybienia określonego w § 38:

1) ust. 1:

a) pkt 1 w odniesieniu do wymogów określonych w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone w pkt 3 i 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia – wysokość tego zwrotu wynosi:

- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
- dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
- dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
- dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%

wysokości zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej ustalonej zgodnie z § 38 ust. 1 pkt 1,

b) pkt 2 w odniesieniu do wymogu określonego w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone w pkt 6 załącznika nr 3 do rozporządzenia – wysokość tego zwrotu wynosi:

- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
- dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
- dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
- dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%

wysokości zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej ustalonej zgodnie z § 38 ust. 1 pkt 2;

- 2) ust. 2 w odniesieniu do uchybienia wymienionego w załączniku nr 7 do rozporządzenia:
- a) w części II. Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w lp. 23, 32, 52, 65, 84 i 88, w części III. Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie w lp. 4 oraz w części V. Pakiet 8. Ochrona gleb i wód w lp. 3, 7 i 21 – współczynnik procentowy wynosi 1%,
  - b) w części I. Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne, w części II. Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w lp. 9–14, 16, 19, 22, 24–26, 31, 33–35, 41–45, 50, 53–57, 63, 66–70, 72, 80, 82 i 89, w części III. Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie w lp. 3, 6 i 7 oraz w części V. Pakiet 8. Ochrona gleb i wód w lp. 2, 4–6, 8–20 – współczynnik procentowy wynosi:
    - dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
    - dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
    - dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
    - dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%współczynnika procentowego określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- 3) ust. 4 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% części płatności rolnośrodowiskowej, o której mowa w § 38 ust. 4, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 4) ust. 5 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% części płatności rolnośrodowiskowej, o której mowa w § 38 ust. 5, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 5) ust. 6 – wysokość tego zwrotu wynosi:
- a) dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,

- b) dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
  - c) dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
  - d) dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%
– wysokości zwrotu płatności rolnośrodowiskowej ustalonej zgodnie z § 38 ust. 6;
- 6) ust. 7:
- a) pkt 1 – współczynnik procentowy wynosi 1%,
  - b) pkt 2 w odniesieniu do uchybienia wymienionego w załączniku nr 7 do rozporządzenia w części VI. Pakiet 9. Strefy buforowe w lp. 2–5 – współczynnik procentowy wynosi:
    - dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia – 50%,
    - dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 30%,
    - dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 10%,
    - dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia – 5%współczynnika procentowego określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- 7) ust. 10 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolnośrodowiskowej, która przysługiwałaby gdyby takie uchybienie nie wystąpiło;
- 8) ust. 13 – wysokość tego zwrotu wynosi 1% płatności rolnośrodowiskowej, która przysługiwałaby do obszaru, o którym mowa w § 38 ust. 13, gdyby takie uchybienie nie wystąpiło.”;
- 6) po § 42 dodaje się § 42a w brzmieniu:
- „§ 42a. 1. W przypadku stwierdzenia niezgodności, w zakresie podstawowych wymagań, o których mowa w § 3 pkt 1, w celu zastosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolnośrodowiskowa podlega zwrotowi, a do ustalenia wysokości tego zwrotu przepis § 41 ust.1 pkt 1 i ust. 3 oraz § 42 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku stwierdzenia niezgodności w zakresie podstawowych wymagań wskazanych w § 3 pkt 2, w celu zastosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014, płatność rolnośrodowiskowa podlega zwrotowi, a do ustalenia wysokości tego zwrotu przepis § 40, § 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 oraz § 42 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

- 7) w § 45 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zmiana programu działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;”;
- 8) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 9) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:
  - a) w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) nieprzekraczanie, z tolerancją do 10%, maksymalnej dawki azotu pochodzącego z nawozów naturalnych, kompostów i nawozów mineralnych wynoszącej:
    - a) 150 kg/ha na gruntach ornych,
    - b) 120 kg/ha na trwałych użytkach zielonych– lecz nie więcej niż maksymalna dawka azotu takiego pochodzenia, określona w programie działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, pomniejszona o 10% na gruntach ornych i o 40% na trwałych użytkach zielonych;”
  - b) w części IV. Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000:
    - w ust. 2 pkt 2 otrzymuj brzmienie:
„2) zakaz nawożenia, przy czym na obszarach innych niż obszary nawożone przez namuły rzeczne dopuszcza się nawożenie azotem i nieprzekraczanie maksymalnej dawki azotu wynoszącej 60 kg/ha w danym roku, lecz nie więcej niż maksymalna dawka azotu, określona w programie działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, pomniejszona o 40%;”
    - w ust. 7 pkt 6 otrzymuj brzmienie:
„6) zakaz nawożenia, przy czym dopuszcza się nawożenie azotem i nieprzekraczanie maksymalnej dawki azotu wynoszącej 60 kg/ha w danym roku, lecz nie więcej niż maksymalna dawka azotu, określona w programie działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, pomniejszona o 40%.”;

10) załącznik nr 7 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do przyznawania i zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanej dalej „płatnością rolnośrodowiskową”, w sprawach objętych postępowaniami:

- 11) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 12) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia – stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. 1. W przypadku, o którym mowa w § 35 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, jeżeli nowe zobowiązanie rolnośrodowiskowe, o którym mowa w art. 45 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.³⁾), zastępuje co najmniej jedno zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone, płatność rolnośrodowiskowa za realizację tego zobowiązania w zakresie tego pakietu przysługuje na warunkach, na jakich dotychczas był realizowany ten pakiet, z tym, że rolnik jest obowiązany nie stosować nawożenia azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne, a na innych obszarach nie przekraczać maksymalnej dawki azotu wynoszącej 60 kg/ha w danym roku, lecz nie większej niż maksymalna dawka azotu, określona w programie działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 i 2180), pomniejszona o 40%.

2. W zakresie określonym w ust. 1 nie stosuje się przepisu § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 324).

---

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 104 z 21.04.2007, str. 8, Dz. Urz. UE L 280 z 24.10.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 318 z 28.11.2008, str. 6, Dz. Urz. UE L 111 z 05.05.2009, str. 5, Dz. Urz. UE L 145 z 10.06.2009, str. 17, Dz. Urz. UE L 171 z 01.07.2009, str. 49, Dz. Urz. UE L 36 z 09.02.2010, str. 4, Dz. Urz. UE L 185 z 15.07.2011, str. 57, Dz. Urz. UE L 105 z 13.04.2013, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 215 z 10.08.2013, str. 16.

§ 4. 1. W przypadku o którym mowa w § 35 ust. 1 rozporządzenia zmienianego w § 1, jeżeli nowe zobowiązanie rolnośrodowiskowe, o którym mowa w art. 45 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zastępuje co najmniej jedno zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie wariantu pierwszego Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000, płatność rolnośrodowiskowa za realizację tego zobowiązania w zakresie tego wariantu przysługuje na warunkach, na jakich dotychczas był realizowany ten wariant, z tym, że rolnik obowiązany jest nie stosować nawożenia, przy czym na obszarach innych niż obszary nawożone przez namuły rzeczne dopuszcza się nawożenie azotem i nieprzekraczanie maksymalnej dawki azotu wynoszącej 60 kg/ha w danym roku, lecz nie więcej niż maksymalna dawka azotu, określona w programie działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, pomniejszona o 40%;

2. W zakresie określonym w ust. 1 nie stosuje się przepisu § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2018 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Rozpore
Naczelnik Wydziału
Paweł Michaleczek

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski
Grzegorz Wykowski

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia ..... (poz. ...)

Załącznik nr 1

Minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, wraz z liczbą punktów, jaką przypisuje się każdej stwierdzonej niezgodności, oraz wysokością zmniejszeń, a także inne odpowiednie wymogi obowiązkowe.

Tabela I.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW	NIEZGODNOŚCI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW	NARUSZENIA DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW	zasięg ¹⁾	dotkliwość ²⁾	trwałość ³⁾
Niestosowanie nawozów niedopuszczonych do obrotu – art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U z 2017 r. poz. 668, z późn. zm.).	Nieprzestrzeganie zakazu stosowania nawozów niedopuszczonych do obrotu.	1. Stwierdzono zastosowanie nawozów niedopuszczonych do obrotu.	3 pkt 5 pkt	1 pkt 3 pkt	1 pkt 3 pkt
Niestosowanie w okresie roku dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych – art. 105 ust. 1 ustawy	Nieprzestrzeganie zakazu stosowania w okresie roku dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym	2. Stwierdzono zastosowanie w okresie roku dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha	1 pkt 3 pkt	1 pkt 3 pkt 5 pkt	3 pkt 5 pkt

z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. poz. 1566, z późn. zm.).	składniku na 1 ha użytków rolnych.	użytków rolnych.			
Niestosowanie nawozów naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi. – art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu.	Nieprzestrzeganie zakazu stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.	3. Stwierdzono zastosowanie nawozów naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.	3 pkt 5 pkt	3 pkt 5 pkt	3 pkt 5 pkt
WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN	NIEZGODNOŚCI DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN	NARUSZENIA DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN	zasięg ¹⁾	dotkliwość ²⁾	trwałość ³⁾
Postępowanie z opakowaniami jednostkowymi środków ochrony roślin zgodnie z etykietą – art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 50, z późn. zm.) w związku z pkt 1 lit. q i s załącznika I do	Nieprzestrzeganie nakazu postępowania z opakowaniami jednostkowymi środków ochrony roślin zgodnie z etykietą.	4. Stwierdzono, że rolnik postąpił z opakowaniami jednostkowymi środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą.	3 pkt 5 pkt	3 pkt 5 pkt	3 pkt 5 pkt

<p>rozporządzenia Komisji (UE) nr 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.06.2011, str. 176, z późn. zm.).</p>					
<p>Przechowywanie przez okres 3 lat dokumentacji (ewidencji zabiegów) dotyczącej stosowanych przez rolników środków ochrony roślin, zawierającej nazwę środka ochrony roślin, czas zastosowania i zastosowaną dawkę, obszar i uprawy, na których zastosowano środek ochrony roślin – art. 67 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady</p>	<p>Nieprzechowywane przez okres 3 lat dokumentacji dotyczącej stosowanych przez rolników środków ochrony roślin.</p>	<p>5. Stwierdzono, że rolnik nie przechowuje przez okres 3 lat dokumentacji dotyczącej stosowanych przez niego środków ochrony roślin.</p>	<p>3 pkt</p>	<p>3 pkt</p>	<p>1 pkt 3 pkt 5 pkt</p>

(WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.).					
---	--	--	--	--	--

¹⁾ Ocena wagi stwierdzonej niezgodności według kryterium zasięgu, w odniesieniu do naruszenia nr:

1) 1, 3 i 4:

a) 3 pkt – ograniczony do gospodarstwa rolnego, jednakże mogący mieć skutki dla obszaru sąsiadującego z tym gospodarstwem,

b) 5 pkt – wykraczający poza gospodarstwo rolne;

2) 2:

a) 1 pkt – ograniczony do gospodarstwa rolnego,

b) 3 pkt – ograniczony do gospodarstwa rolnego, jednakże mogący mieć skutki dla obszaru sąsiadującego z tym gospodarstwem;

3) 5 – 3 pkt – ograniczony do gospodarstwa rolnego, jednakże mogący mieć skutki dla obszaru sąsiadującego z tym gospodarstwem.

²⁾ Ocena wagi stwierdzonej niezgodności według kryterium dotkliwości, w zależności od reakcji środowiska na naruszenie, w odniesieniu do naruszenia nr:

1) 1:

a) 1 pkt – negatywny efekt dla środowiska niewidoczny, lecz potencjalnie możliwy w nieokreślonym czasie,

b) 3 pkt – negatywny efekt dla środowiska niewidoczny, lecz bardzo prawdopodobny w kolejnym roku;

2) 2:

a) 1 pkt – dopuszczalna dawka nawozu naturalnego została przekroczona nie więcej niż o 30 kg azotu w czystym składniku w danym roku kalendarzowym na 1 ha użytków rolnych,

b) 3 pkt – dopuszczalna dawka nawozu naturalnego została przekroczona więcej niż o 30 kg, lecz nie więcej niż o 60 kg azotu w czystym składniku w danym roku kalendarzowym na 1 ha użytków rolnych,

c) 5 pkt – dopuszczalna dawka nawozu naturalnego została przekroczona więcej niż o 60 kg azotu w czystym składniku w danym roku kalendarzowym na 1 ha użytków rolnych;

3) 3 i 4:

a) 3 pkt – negatywny efekt dla środowiska niewidoczny, lecz bardzo prawdopodobny w kolejnym roku kalendarzowym, lub potencjalnie możliwe zagrożenie dla zdrowia ludzi lub zwierząt,

b) 5 pkt – negatywny efekt dla środowiska widoczny w tym samym roku kalendarzowym lub prawdopodobne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub zwierząt;

4) 5 – 3 pkt – stwierdzono przechowywanie ewidencji zabiegów krócej niż 3 lata od dnia wykonania ostatniego zabiegu.

³⁾ Ocena wagi stwierdzonej niezgodności według kryterium trwałości, w odniesieniu do naruszenia nr:

1) 1:

a) 1 pkt – odwracalna krótkotrwała,

b) 3 pkt – odwracalna długotrwała;

2) 2 i 3:

- a) 3 pkt – odwracalna krótkotrwała, bez konieczności podejmowania działań naprawczych, lub podejmowane działania naprawcze nie wymagają dużych nakładów pracy,
  - b) 5 pkt – odwracalna długotrwała, a wymagane działania naprawcze wiążą się ze znacznymi nakładami pracy;
- 3) 4:
- a) 3 pkt – odwracalna długotrwała,
  - b) 5 pkt – nieodwracalna;
- 4) 5:
- a) 1 pkt – odwracalna krótkotrwała,
  - b) 3 pkt – odwracalna długotrwała,
  - c) 5 pkt – nieodwracalna.

Tabela II. Wyrażona w procentach wielkość zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom¹⁾

SUMA PUNKTÓW	% ZMNIEJSZENIA
5	1
7	3
9	3
11	3
13	5
15	5

¹⁾ W zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonej niezgodności dokonuje się zmniejszenia lub wykluczenia płatności rolnośrodowiskowej.

Tabela III. Wyrażona w procentach wielkość zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom celowym¹⁾

SUMA PUNKTÓW	% ZMNIEJSZENIA
5	15
7	20
9	20
11	20
13	25
15	40

¹⁾ W zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonej niezgodności dokonuje się zmniejszenia lub wykluczenia płatności rolnośrodowiskowej.”;

Załącznik nr 2

WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKÓW PROCENTOWYCH STOSOWANYCH DO DOKONYWANIA ZMNIEJSZEN PŁATNOŚCI ROLNOŚRODOWISKOWYCH W RAMACH PAKIETÓW LUB WARIANTÓW

Lp.	Rodzaj uchybienia	Wysokość zmniejszenia
	I. Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne	
	Wszystkie warianty z wyjątkiem wariantu 2.3. Trwałe użytki zielone (dla których zakończono okres przestawiania) i wariantu 2.4. Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)	
1.	Prowadzenie produkcji rolnej niezgodnie z najlepszą wiedzą i kulturą rolną i niezachowanie należytej dbałości o stan fitosanitarny roślin i ochronę gleby	25%
	Wariant 2.3. Trwałe użytki zielone (dla których zakończono okres przestawiania) i wariant 2.4. Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)	
2.	Koszenie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie lub usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w nieodpowiednim terminie	30%
	Wariant 2.9. Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania), wariant 2.10. Uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania), Wariant 2.11. Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania), wariant 2.12. Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania),	
3.	Drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karlowych lub półkarlowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, jest mniej niż jest wymagane co najmniej o 10%, lecz nie więcej niż o 50%	70%
4.	Drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karlowych lub półkarlowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, jest mniej niż jest wymagane więcej niż o 50%	100%

5.	Krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających wymagania dotyczące średnicy elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego jest mniej niż jest wymagane co najmniej o 10%, lecz nie więcej niż o 50%	70%
6.	Krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających wymagania dotyczące średnicy elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego jest mniej niż jest wymagane więcej niż o 50%	100%
	II. Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000	
	Wszystkie warianty	
1.	Zastosowanie przynajmniej jednego z następujących zabiegów: przeorywanie, wałowanie, podsiew, włókovanie w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 1 września	20%
2.	Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych	20%
3.	Budowa lub rozbudowa urządzeń melioracyjnych wodnych szczegółowych tworzących system melioracji wodnych, z wyłączeniem bieżącej konserwacji tych urządzeń oraz budowy lub rozbudowy urządzeń mających na celu poprawę lub utrzymanie wartości przyrodniczej	50%
4.	Zastosowanie środków ochrony roślin, z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych chwastów z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu (np. mazaczy herbicydowych), po uzgodnieniu z podmiotem, o którym mowa w § 2 ust. 2	30%
	Wariant 4.1 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków i wariant 5.1. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków	
5.	Zastosowanie wapnowania, które wpłynie negatywnie na realizację celu pakietu	20%
6.	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	30%
7.	Prowadzenie zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 lipca	30%

8.	Niewykoszenie całej powierzchni działki rolnej lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	50%
9.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia	10%
10.	Wykoszenie całej powierzchni	50%
11.	Pozostawienie mniejszej niż 5% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a w przypadku występowania wodniczki – mniejszej niż 30% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%
12.	Pozostawienie większej niż 10%, lecz mniejszej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a w przypadku występowania wodniczki – większej niż 50%, lecz mniejszej niż 80% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	30%
13.	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej, a w przypadku występowania wodniczki – większej niż 80% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	40%
14.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	5%
15.	Niezłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
16.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia	20%
17.	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	50%
18.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt lub obciążenia pastwiska	20%
19.	Wykaszanie niedojadów w nieodpowiednim terminie	5%
20.	Nawożenie	30%
	Wariant 4.2. Mechowiska i wariant 5.2. Mechowiska	
21.	Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	50%
22.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia	20%

23.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia	10%
24.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	5%
25.	Skoszenie lub pozostawienie nieskoszonej całości albo części powierzchni działki rolnej niezgodnie ze stosowanym schematem koszenia	40%
26.	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej w roku, w którym należy pozostawić 50% powierzchni działki rolnej nieskoszonej	30%
27.	Niezłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
28.	Wypasanie	30%
29.	Nawożenie	30%
	Wariant 4.3. Szuwały wielkoturycowe i wariant 5.3. Szuwały wielkoturycowe	
30.	Niewykoszenie całej powierzchni działki rolnej lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	50%
31.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia	20%
32.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia	10%
33.	Wykoszenie całej powierzchni niezgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej	50%
34.	Wykoszenie części powierzchni działki rolnej innej niż 20%	30%
35.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	5%
36.	Niezłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
37.	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	30%
38.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt lub obciążenia pastwiska	20%

39.	Nawożenie		30%
	Wariant 4.4. Łąki trzęślicowe i selemicowe i wariant 5.4. Łąki trzęślicowe i selemicowe		
40.	Niewykoszenie całej powierzchni działki rolnej lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie		50%
41.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia		20%
42.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia		10%
43.	Wykoszenie całej powierzchni niezgodnie z planem działalności rolnodowodowskiej		50%
44.	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej		40%
45.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym		5%
46.	Niezłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie		10%
47.	Wypasanie		30%
48.	Nawożenie		30%
	Wariant 4.5. Murawy ciepłolubne i wariant 5.5. Murawy ciepłolubne		
49.	Niewykoszenie całej powierzchni działki rolnej lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie		50%
50.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia		20%
51.	Wykonanie więcej niż 1 pokosu		20%
52.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia		10%
53.	Wykoszenie całej powierzchni		50%
54.	Pozostawienie mniejszej niż 15% nieskoszonej powierzchni działki rolnej		10%
55.	Pozostawienie większej niż 20%, lecz mniejszej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej		30%
56.	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej		40%

57.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	5%
58.	Nieźłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
59.	Nawożenie	30%
60.	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	50%
61.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt i obciążenia pastwiska	20%
	Wariant 4.6. Pólnaturalne łąki wilgotne i wariant 5.6. Pólnaturalne łąki wilgotne oraz wariant 4.7. Pólnaturalne łąki świeże i wariant 5.7. Pólnaturalne łąki świeże	
62.	Niewykoszenie całej powierzchni działki rolnej lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	50%
63.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia	20%
64.	Wykonanie więcej niż 2 pokosów	20%
65.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia	10%
66.	Wykoszenie całej powierzchni działki rolnej	50%
67.	Pozostawienie mniejszej niż 5% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	10%
68.	Pozostawienie większej niż 10%, lecz mniejszej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	30%
69.	Pozostawienie większej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej	40%
70.	Pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym	5%
71.	Nieźłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
72.	Wypasanie w nieodpowiednim terminie	30%
73.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt lub obciążenia pastwiska	20%

74.	Przekroczenie dopuszczalnego limitu nawożenia	30%
	Wariant 4.8. Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe i wariant 5.8. Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe	
75.	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	50%
76.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt lub obciążenia pastwiska	40%
77.	Nawożenie	30%
	Wariant 4.9. Słonorośla i wariant 5.9. Słonorośla	
78.	Niewypasanie lub wypasanie w nieodpowiednim terminie	50%
79.	Nieprzestrzeganie wymaganego poziomu obsady zwierząt lub obciążenia pastwiska	20%
80.	Niezastosowanie wypasu kwaterowego w przypadku liczego występowania trzciny	10%
81.	Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	50%
82.	Zastosowanie niewłaściwej techniki koszenia	20%
83.	Wykonanie więcej niż 1 pokosu	20%
84.	Zastosowanie niewłaściwej wysokości koszenia	10%
85.	Nieziłożenie ściętej biomasy na łące w stogi lub jej nieusunięcie w odpowiednim terminie	10%
86.	Nawożenie	30%
	Wariant 4.10. Użytki przyrodnicze i wariant 5.10. Użytki przyrodnicze	
87.	Niezachowanie użytków przyrodniczych w stanie nie pogorszonym	50%
88.	Nieusunięcie odpadów	10%
89.	Niestosowanie zabiegów pielęgnacyjnych	20%
90.	Nawożenie	30%
91.	Odwadnianie i wydobywanie torfu – w przypadku torfowisk, wydobywanie piasku i załeszenie – w przypadku	50%

	muraw napiaskowych, lub usunięcie kęp i odwadnianie – w przypadku szuwarów kępowych	
92.	Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	30%
	III. Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	
	Wariant 6.1. Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych	
1.	Uprawa odmian roślin innych niż dopuszczone	100%
	Wariant 6.2. Produkcja nasienna towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych	
2.	Uprawa odmian roślin innych niż dopuszczone	100%
	Wariant 6.3. Produkcja nasienna na zlecenie banku genów	
3.	Rozmnażanie nasion roślin niezgodnie z umową	100%
4.	Nieprowadzenie dokumentacji uprawy	40%
	Wariant 6.4. Sady tradycyjne	
5.	Prowadzenie sadu niezgodnie z wymogami	100%
6.	Niewykonanie przynajmniej jednego z podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych	20%
7.	Niewykoszenie lub nieusunięcie ściętej biomasy lub niewyypasanie	10%
	IV. Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	
1.	Przekroczenie liczby 30 maciorek na 1 tryka	20%
	V. Pakiet 8. Ochrona gleb i wód	
	Wariant 8.1 Wsiewki poplonowe	
1.	Niezastosowanie siewu wsiewki	100%
2.	Zastosowanie wsiewki traw	100%
3.	Nieuprzątnięcie słomy z pola po żniwach	10%

4.	Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	30%
5.	Nieprzeoranie wsiewek (nie dotyczy systemu bezorkowego)	20%
6.	Zastosowanie ścieków lub osadów ściekowych	20%
Wariant 8.2. Międzyplon ozimy		
7.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
8.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
9.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
10.	Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
11.	Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
12.	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
13.	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
14.	Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
15.	Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ozimy	19%
16.	Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%
17.	Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
18.	Spasanie w terminie innym niż w okresie wiosny	20%
19.	Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
20.	W przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%
Wariant 8.3. Międzyplon ścierniskowy		

21.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września	19%
22.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 30 września, lecz do dnia 15 października	50%
23.	Siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 października	100%
24.	Gatunek rośliny dominującej w mieszance co najmniej 3-gatunkowej zastosowanej jako międzyplon przekracza 70% jej składu lub gatunki zbóż wykorzystane w tej mieszance przekraczają 70% jej składu	19%
25.	Zastosowanie jako międzyplon tylko jednego gatunku rośliny	44%
26.	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki złożonej z dwóch gatunków roślin	31%
27.	Zastosowanie jako międzyplon mieszanki składającej się wyłącznie ze zbóż	31%
28.	Zastosowanie nawożenia międzyplonu	31%
29.	Zastosowanie w międzyplonie pestycydów	6%
30.	Zastosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy	19%
31.	Nieprzyoranie międzyplonu (nie dotyczy systemu bezorkowego)	13%
32.	Spasanie w terminie innym niż w okresie jesieni	20%
33.	Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	13%
34.	W przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu stanowi mniej niż około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu	100%
	VI. Pakiet 9. Strefy buforowe	
	Wszystkie warianty	
1.	Utrzymanie między śródpolnej o szerokości mniejszej niż wymagana szerokość o więcej niż 10%	100%
2.	Utrzymanie między śródpolnej o szerokości mniejszej niż wymagana szerokość o wartość mniejszą lub równą 10% wymaganej szerokości	30%

3.	Niewykoszenie lub wykoszenie w nieodpowiednim terminie	30%
4.	Nieusunięcie biomasy w odpowiednim terminie	10%
5.	Niepielegnowanie żywopłotów	15%
6.	Zastosowanie nawozów lub środków ochrony roślin	20%

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1856 oraz z 2018 r. poz. 311).

Zakres spraw będących przedmiotem projektowanego rozporządzenia jest obecnie uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem rolnośrodowiskowym”.

Zmiany wprowadzane do ww. rozporządzenia wynikają m.in. z:

I. Potrzeby uwzględnienia zmiany interpretacji Komisji Europejskiej w odniesieniu do tzw. „sankcji wstecznych”, o których mowa w art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014.

II. Potrzeby stosowania jednolitego trybu prowadzenia spraw dotyczących wypłaty płatności obszarowych PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020.

III. Potrzeby dostosowania zakresu wymagań podstawowych w zakresie minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, zgodnie z którą obszar całego kraju zostanie objęty Programem działań mającym na celu ograniczenie odpływu azotu z źródeł rolniczych.

IV. Konieczności zmiany przepisów rozporządzenia rolnośrodowiskowego, wynikającej z wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca – Prawo wodne, która wprowadziła przepisy w zakresie ustanowienia jednego dla całego kraju Programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, bez konieczności wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego tzw. OSN.

Ad. I. Przepisy w zakresie sankcji wstecznych mających zastosowanie do działań obszarowych PROW zostały wprowadzone w prawodawstwie UE w 2011 r. (dla PROW 2007-2013 był to art. 18 rozporządzenia nr 65/2011, natomiast dla PROW 2014-2020 zostało to uregulowane w art. 35 rozporządzenia nr 640/2014). Zgodnie z tymi przepisami, zwrot

płatności (tzw. sankcje wsteczne) w takiej samej wysokości stosuje się również w stosunku do lat poprzedzających rok stwierdzenia danego uchybienia.

Polska wielokrotnie wskazywała na forum UE, że stosowanie sankcji wstecznych w większości przypadków uchybień w ramach działań obszarowych PROW jest nieuzasadnione lub zbyt dotkliwe dla rolnika. Ponadto, taki mechanizm sankcji stanowił czynnik zniechęcający do podejmowania zobowiązań wieloletnich PROW. Dotychczasowa opinia Komisji Europejskiej wskazywała, że sankcje muszą mieć charakter odstrasżający, a dodatkowo w przypadku działań wieloletnich - uchybienie w danym roku niweluje osiągnięty/zamierzony efekt środowiskowy takich działań.

Dopiero w odpowiedzi na kolejne argumenty przedstawione przez Polskę, dotyczące zniesienia sankcji wstecznych lub złagodzenia ich dotkliwości (pismo z dnia 29 maja 2017 r., znak: PB.pe.50.2.2017), w dniu 18 października 2017 r. Komisja Europejska przekazała złagodzoną/nową interpretację stosowania art. 35 ust. 4 rozporządzenia nr 640/2014 (znak pisma EM/acd – agri.ddg2.f.3(2017)5470976; Ref. Ares(2017)5094733 - 18/10/2017), w której wskazała, że jeśli cel ustanowiony dla danego działania nie jest zagrożony, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zastosowaniu niższego poziomu sankcji w stosunku do lat poprzednich (tj. sankcji wstecznych).

Mając na względzie powyższe, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zróżnicowania wysokości sankcji w roku stwierdzenia uchybienia i w latach poprzedzających wystąpienie tego uchybienia (tzw. sankcji wstecznych), w zależności od wpływu danego uchybienia na dotychczas osiągnięty lub zamierzony w perspektywie zobowiązania wieloletniego – efekt środowiskowy. W konsekwencji analizy wpływu danego uchybienia na efekt środowiskowy działania proponuje się, aby w przypadku wymogów:

- 1) mających wpływ na efekt środowiskowy, w tym uchybień z zakresu nieprzestrzegania podstawowych wymagań tj. tzw. poziomu bazowego (baseline) dla działania (załącznik nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego), uchybienia dotyczącego zakazu przekształcania TUZ, a także wybranych uchybień w ramach poszczególnych pakietów i wariantów wymienionych w załączniku nr 7 do rozporządzenia, - sankcje wsteczne pozostały na poziomie sankcji z roku stwierdzenia uchybienia;
- 2) niemających wpływu na efekt środowiskowy - sankcje wsteczne we wszystkich latach poprzedzających rok wystąpienia uchybienia zostały obniżone do najniższego

możliwego poziomu tj. 1% płatności rolnośrodowiskowej, w części która podlega zmniejszeniu w roku stwierdzenia uchybienia:

np. dla uchybienia „siewu roślin międzyplonowych dokonano po dniu 15 września, lecz do dnia 30 września” w ramach wariantu 8.2. Międzyplon ozimy - na potrzeby ustalenia wysokości zwrotu płatności rolnośrodowiskowej za każdy rok realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego poprzedzający rok stwierdzenia takiego uchybienia - współczynnik procentowy (stosowany do wyliczenia poziomu sankcji) będzie wynosił 1% (w roku stwierdzenia uchybienia wynosi 19%).

3) mających pośredni wpływ na efekt środowiskowy - sankcje wsteczne były proporcjonalnie zróżnicowane dla każdego roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia (rok stwierdzenia uchybienia to rok N). Ustalony dla stwierdzonego w danym roku uchybienia współczynnik procentowy (stosowany do wyliczenia poziomu sankcji) wynosiłby:

- dla roku poprzedzającego rok stwierdzenia danego uchybienia - 50%;
- dla roku poprzedzającego o 2 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 30%;
- dla roku poprzedzającego o 3 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 10%;
- dla roku poprzedzającego o 4 lata rok stwierdzenia danego uchybienia - 5%

- współczynnik procentowy dla danego uchybienia określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia (tzn. określonego dla roku stwierdzenia danego uchybienia).

Takie podejście, co do zasady, proponuje się zastosować m.in. dla części uchybień określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego:

np. Niewykonanie przynajmniej jednego z podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych w ramach wariantu 6.4. Sady tradycyjne.

np. Jeżeli przykładowo: współczynnik procentowy dla danego uchybienia dla roku N wynosi 20%, to współczynnik do wyliczenia sankcji wstecznej dla roku:

- N-1 będzie wynosił 50% tego współczynnika (50% z 20%), czyli 10%,
- N-2 będzie wynosiła 30% tego współczynnika (30% z 20%), czyli 6%,
- N-3 będzie wynosiła 10% tego współczynnika (10% z 20%), czyli 2%,
- N-4 będzie wynosiła 5% tego współczynnika (5% z 20%), czyli 1%.

Wprowadzenie przepisów w zakresie zróżnicowanych sankcji wstecznych będzie wymagało dodania w rozporządzeniu rolnośrodowiskowym przepisów proponowanych w niniejszym projekcie w § 37a, § 39a oraz § 42a, w których wskazano sposób zróżnicowania sankcji wstecznych w odniesieniu do konkretnych uchybień. W proponowanych przepisach określono, w jaki sposób będzie ustalana wysokość zwrotów płatności rolnośrodowiskowej za lata poprzedzające rok stwierdzenia danego uchybienia. Aby skonstruowanie tych przepisów było możliwe, w niniejszym projekcie rozporządzenia zaproponowano również zmianę techniczną załącznika nr 7 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego tj. zmianę tzw. tabeli sankcji dla pakietów/wariantów, polegającą na dodaniu liczby porządkowej dla kolejnych uchybień określonych w tej tabeli.

Ad. II. Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r., poz. 2139) oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie ekologiczne PROW 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1775) uchylono końcowy termin wypłaty płatności w ramach tych działań tj. 30 czerwca.

Mając powyższe na uwadze, w celu ujednoczenia trybu prowadzenia spraw dotyczących wypłaty płatności w ramach działania Program rolnośrodowiskowy i działań obszarowych PROW 2014-2020 (tj. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz działania Rolnictwo ekologiczne) oraz zapewnienia równego traktowania beneficjentów tych płatności, uzasadnione jest wprowadzenie analogicznej zmiany w niniejszym projekcie rozporządzenia. W związku z tym proponuje się uchylenie ust. 4 w § 26 rozporządzenia rolnośrodowiskowego tj. uchylenie przepisu określającego końcowy termin wypłaty płatności rolnośrodowiskowej tj. 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności.

W kontekście powyższej zmiany, należy zwrócić uwagę, że zgodnie § 26 ust. 1 i 2 rozporządzenia rolnośrodowiskowego, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzje w sprawie przyznania pierwszej i kolejnych płatności rolnośrodowiskowych do dnia 1 marca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, a ponadto o każdym przypadku niezafatwienia w terminie sprawy dotyczącej przyznania płatności rolnośrodowiskowej kierownik ten zawiadamia na piśmie rolnika, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin zafatwienia sprawy. Nie zachodzi, zatem ryzyko,

że w wyniku proponowanej zmiany płatności wypłacane będą w terminie późniejszym niż miało to miejsce w latach poprzednich.

Należy również podkreślić, że zgodnie z niniejszym projektem rozporządzenia powyższe rozwiązanie, tj. uchylenie terminu wypłaty płatności rolnośrodowiskowej, będzie miało zastosowanie do wypłaty płatności rolnośrodowiskowych również za zobowiązania podjęte przed dniem wejścia w życie niniejszego projektu rozporządzenia tj. m.in. do wypłaty płatności rolnośrodowiskowych za rok 2017.

Ad. III. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, obszar całego kraju zostanie objęty Programem działań mającym na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, przy czym nie będzie obowiązku wyznaczenia obszarów OSN. W programie tym określony będzie szereg obowiązków odnoszących się do rolników, dotyczących przede wszystkim kwestii nawożenia, które jednocześnie zostaną uwzględnione w ramach wymogów wzajemnej zgodności. Należy wskazać, że odpowiednie wymogi wzajemnej zgodności stanowią poziom bazowy, ponad który muszą wykraczać zobowiązania rolnośrodowiskowe.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym jest wyeliminowanie z załącznika nr 2 zmienianego rozporządzenia, w którym są określone minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów, które są tożsame z wymogami wzajemnej zgodności (których przestrzeganie jest również obowiązkiem rolnika realizującego zobowiązanie rolnośrodowiskowe).

W związku z powyższym, konieczna jest zmiana załącznika nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego, tak aby wymogi w niej zawarte nie pokrywały się z wymogami wzajemnej zgodności tj. z wymogami Programu działań mającemu na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Proponowana zmiana załącznika nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego polega na wykreśleniu z tabeli I tych wymogów i odpowiadających im uchybień, które będą zawarte w ww. Programie działań, a tym samym będą stanowiły wymogi wzajemnej zgodności. Proponowana zmiana tabeli I pociągnęła za sobą konieczność wprowadzenia zmian dostosowujących, o charakterze technicznym, również w tabeli II i tabeli III załącznika nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego.

W odniesieniu do wymogu, wskazanego w tabeli I załącznika nr 2 do rozporządzenia zmienianego, dotyczącego stosowania nawozów naturalnych w dawce nieprzekraczającej 170

kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych, proponuje się zmianę brzmienia tego wymogu wynikającą ze zmiany podstawy prawnej tego wymogu. Aktualne przepisy stanowiące podstawę do ustanowienia tego wymogu tj. art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. poz. 1566 i 2180) odnoszą się bowiem do dawki odchodów zwierzęcych wykorzystywanych rolniczo (a nie do dawki nawozów naturalnych).

Ponadto w tabeli I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego proponuje się wprowadzenie zmiany technicznej, polegającej na zaktualizowaniu przywołanych w tej tabeli publikatorów aktów prawnych.

Powyższa zmiana została zawarta w załączniku nr 1 do niniejszego projektu rozporządzenia.

Ad. IV. Ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 20 lipca – Prawo wodne, która wprowadziła przepisy w zakresie ustanowienia jednego dla całego kraju Programu działań, mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, bez konieczności wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego tzw. OSN, istnieje potrzeba dostosowania przepisów rozporządzenia rolnośrodowiskowego, które zawierają odniesienie do obszarów OSN, do aktualnego stanu prawnego.

W związku z tym, w niniejszym projekcie rozporządzenia proponuje się następujące zmiany:

1) § 17 – określa, że płatność rolnośrodowiskowa nie przysługuje do działek rolnych za realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach określonych pakietów lub ich wariantów, jeżeli wymogi tych pakietów lub wariantów są objęte programami działań mającymi na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego. W niniejszym projekcie proponuje się wprowadzenie zmiany tak, aby przepis odnosił się do Programu działań ustanowionego na podstawie nowej ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 i 2180),

2) uchylenie ust. 1 pkt. 2, który stanowi, że materiał graficzny udostępniony rolnikowi przez Agencję zawiera oznaczenie granic położonych na obszarze jego gospodarstwa rolnego obszarów OSN;

3) § 45 pkt 2 – proponuje się zmianę brzmienia przepisu określającego jedną z kategorii siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności tj. zmianę zasięgu obszarów objętych programem działań mającymi na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych (OSN) lub zmianę tego programu. Proponuje się, aby

kategorią siły wyższej była zmiana programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne; (Dz. U. poz. 1566 i 2180). Należy zwrócić uwagę, że nie jest zasadne, aby kategorią siły wyższej była zmiana zasięgu obszarów objętych tym programem, ponieważ zgodnie z przepisami ww. ustawy Prawo wodne, programem tym jest objęty obszar całego kraju;

4) brzmienie wymogów w ramach Pakietu 1., wariantu 5.1., 4.6., 5.6., 4.7., 5.7., które dotyczą ograniczenia nawożenia. W wymogach tych określony jest limit nawożenia i zawarte jest odniesienie do dawek nawozów określonych w programach działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych (OSN), określonych na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, z późn. zm.). W niniejszym projekcie proponuje się zmianę brzmienia powyższych wymogów, tak aby odnosiły się do dawek nawozów określonych w nowym, ustanowionym dla całego kraju programie działań;

W niniejszym projekcie proponuje się również wprowadzenie analogicznych zmian również w wymogach dotyczących ograniczenia nawożenia w ramach Pakietu 3. i wariantu 4.1.

Należy zauważyć, że od roku 2014 nie są prowadzone nabory nowych wniosków w ramach Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone i wariantu 4.1. Ochrona siedlisk lęgów ptaków.

Z powodu zamknięcia naboru wniosków na ww. pakiet/wariant, zgodnie z techniką prawodawczą, rozporządzeniem z dnia 12 marca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 324) usunięto z rozporządzenia podstawowego przepisy (warunki, wymogi, wysokość płatności, sankcji etc.) w zakresie tego pakietu/wariantu. Jednocześnie w § 3 powyższego rozporządzenia określono, że zobowiązania podjęte przed dniem 15 marca 2014 r. m.in. w zakresie Pakietu 3. i wariantu 4.1 są realizowane zgodnie z przepisami dotychczasowymi. Przepisy przejściowe dwóch nowelizacji rozporządzenia rolnośrodowiskowego tj. nowelizacji z dnia 11 marca 2015 r. (Dz. U. poz. 350) oraz nowelizacji z dnia 9 marca 2016 r. (Dz. U. poz. 344) wprowadziły zmiany w zasadach realizacji zobowiązań w ramach tego pakietu i tego wariantu, w tym w wymogach, które w nich obowiązują.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zobowiązania rolnośrodowiskowe w ramach Pakietu 3. lub wariantu 4.1. do 14 marca 2019 r. będą realizowane jedynie jako nowe zobowiązania, powstałe w wyniku połączenia zobowiązań rolnośrodowiskowych w zakresie

Pakietu 3. lub wariantu 4.1. ze zobowiązaniami rolnośrodowiskowymi realizowanymi od 15 marca 2014 r. Proponowane w niniejszym projekcie, zmodyfikowane wymogi w ramach Pakietu 3. i wariantu 4.1. powinny mieć zastosowanie właśnie do takich nowych zobowiązań. W związku z tym odpowiednie regulacje zaproponowano w § 3 ust. 1 i w § 4 ust. 1 niniejszego projektu rozporządzenia.

Jednocześnie, aby powyżej proponowane zmiany mogły mieć zastosowanie, w § 3 ust. 2 i w § 4 ust. 2 niniejszego projektu zaproponowano wyłączenie stosowania przepisu § 3 nowelizacji rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 12 marca 2014 r. (Dz. U. poz. 324).

W § 2 niniejszego projektu rozporządzenia proponuje się określenie przepisu przejściowego w odniesieniu do spraw objętych postępowaniami: (1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego projektu rozporządzenia oraz (2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego projektu rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem, do ww. postępowań zastosowanie mają przepisy zmienianego rozporządzenia, w brzmieniu dotychczasowym. Przepis ten ma na celu zapewnienie równego traktowania beneficjentów, a także zapewnienie, by podjęte postępowania administracyjne w sprawie przyznania i zwrotu płatności rolnośrodowiskowej za realizację zobowiązań realizowanych w 2017 r., były rozpatrywane na zasadach dotychczasowych.

W § 5 niniejszego projektu rozporządzenia proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 marca 2018 r. Przyjęcie takiego terminu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, tj. późniejszego niż termin jego opublikowania w Dzienniku Ustaw, zapewni beneficjentom działania „Program rolnośrodowiskowy” odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi przepisami i dostosowanie się do nich.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program Rolnośrodowiskowy”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Zarudzki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Jobda – Naczelnik Wydziału Działania Rolnośrodowiskowych Departamentu Płatności Bezpośrednich tel. 22 623 17 79</p>	<p>Data sporządzenia 15.12.2017</p> <p>Źródło: art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1856 oraz z 2018 r. poz. 311)</p> <p>Nr w wykazie prac: .....</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Zgodnie z przepisami UE, w przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu wymogu określonego dla pakietu/wariantu w ramach realizowanego zobowiązania rolnośrodowiskowego stosowane jest: (i) zmniejszenie w odniesieniu do płatności przysługującej w roku stwierdzenia tego uchybienia oraz (ii) analogiczny zwrot płatności rolnośrodowiskowej za lata poprzednie. Wysokość tego zwrotu jest niezależna od wpływu danego uchybienia na osiągnięcie efektu środowiskowego;
2. Brak jednolitego podejścia do trybu prowadzenia spraw dotyczących wypłaty płatności w ramach działań obszarowych PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020.
3. Uwzględnienie takich samych uchybień w zakresie wymagań podstawowych w zakresie minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów oraz jednocześnie w zakresie wymogów wzajemnej zgodności dotyczących stosowania nawozów.
4. Brak dostosowania przepisów rozporządzenia rolnośrodowiskowego do obowiązujących przepisów ustawy z dnia 20 lipca – Prawo wodne, która wprowadziła przepisy w zakresie ustanowienia jednego dla całego kraju Programu działań, mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, bez konieczności wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego tzw. OSN.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ad. 1.

Proponuje się wprowadzenie zróżnicowanego poziomu tzw. sankcji wstecznych, o których mowa w art. 35 ust. 4

rozporządzenia nr 640/2014, uwzględniających wpływ danego uchybienia w danym roku na zamierzony lub osiągnięty dotychczas efekt środowiskowy.

Oczekiwanym efektem proponowanego rozwiązania będzie zmniejszenie negatywnych konsekwencji z tytułu sankcji wstecznych w przypadku uchybień w wymogach, które nie mają wpływu na efekt środowiskowy.

Ad. 2.

Proponuje się zmianę przepisów rozporządzenia polegającą na uchyleniu przepisu określającego końcowy termin wypłaty płatności rolnośrodowiskowej tj. 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności.

Powyższa propozycja jest zgodna z wprowadzonymi zmianami w rozporządzeniach dotyczących Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego i działania Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020.

Wprowadzenie powyższej propozycji zapewni stosowanie jednolitego trybu prowadzenia spraw dotyczących wypłaty płatności w ramach Programu rolnośrodowiskowego i innych działań obszarowych PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020.

Ad. 3.

Proponuje się usunięcie z tabeli I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego wymagań podstawowych dotyczących stosowania nawozów, które zostaną objęte Programem działań, ustanowionym na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Objecie tych wymagań ww. Programem działań będzie oznaczało, że zostaną one włączone do wymogów wzajemnej zgodności (do przestrzegania, których są zobowiązani beneficjenci programu rolnośrodowiskowego).

Ad. 4.

Proponuje się dostosowanie wybranych przepisów rozporządzenia rolnośrodowiskowego do przepisów ustawy z dnia 20 lipca – Prawo wodne, która wprowadziła przepisy w zakresie ustanowienia jednego dla całego kraju Programu działań, mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, bez konieczności wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego tzw. OSN.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy wspólnotowe regulujące wdrażanie w państwach członkowskich Programu rolnośrodowiskowego nie narzucają państwom członkowskim stosowania jednolitych rozwiązań. Przepisy wspólnotowe określają jedynie ramy prawne, w których będą mogły poruszać się państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę, że przepisy te są wdrażane do porządków prawnych państw członkowskich, należy oczekiwać, że w poszczególnych państwach UE zastosowane zostaną rozwiązania dostosowane do potrzeb tych państw.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci (rolnicy/zarządcy)	ok. 35 tys.	Liczba beneficjentów, którzy w 2017 r. złożyli wnioski o	Oddziaływanie obejmuje: - zmniejszenie

		przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (dane ARiMR przekazane w dniu 18.12.2017 r.)	negatywnych konsekwencji z tytułu nakładania sankcji wstecznych, - ujednoczenie trybu prowadzenia spraw dotyczących wypłaty płatności w ramach działań obszarowych PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020.
Agencja Płatnicza (ARiMR)	1	Konsultacje z ARiMR w ramach prac nad projektem rozporządzenia	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur ARiMR do zmian wynikających z rozporządzenia.
Podmioty prowadzące działalność w zakresie doradztwa przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania płatności rolnośrodowiskowej	ok. 2 119 doradców rolnośrodowiskowych	Lista doradców rolnośrodowiskowych prowadzona przez CDR w Brwinowie – stan na dzień 14.12.2017 r. (http://195.205.152.135/doradca/doradcy_str/dor_rs.php)	Doradzanie w zakresie zmienionych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt niniejszego rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

Rada Dialogu Społecznego;

Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;

Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
Krajowa Rada Izb Rolniczych;
Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
Krajowa Rada Spółdzielcza;
Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
Polski Związek Zawodowy Rolników;
Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków;
Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „EKOLAND”;
Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;
Business Centre Club;
Forum Związków Zawodowych;
Konfederacja LEWIATAN;
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
Związek Rzemiosła Polskiego;
Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie;
Instytut Zootechniki-PIB;
Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego;
Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach;
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie;
Instytut Technologiczno-Przyrodniczy;
Polski Związek Hodowców Koni;
Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;

europejskich											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Źródła finansowania											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie spowoduje zmniejszenia dochodów budżetu państwa.</p> <p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Realizacja płatności w ramach przedmiotowego działania finansowana będzie w ramach limitu finansowego na to działanie oraz ze środków corocznie planowanych w ustawach budżetowych na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</p>										
<p>7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe</p>											
Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)			
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe										
	(dodaj/usuń)										
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-									
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-									

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-
	Beneficjenci (rolnicy)	-
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
W ramach projektu rozporządzenia zostaną wprowadzone zmiany, które znacząco ograniczą negatywne konsekwencje dla rolników realizujących zobowiązania rolnośrodowiskowe, wynikające z popełniania uchybień w wymogach określonych dla działania. Proponowane zmiany nie wpływają na zmianę obciążeń regulacyjnych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 15 marca 2018 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zakres zmian nie wskazuje na potrzebę przeprowadzania ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
brak		

Opracowano w Departamencie

Płatności Bezpośrednich

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Joanna Ozapla

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Ryszard Zarudzki

Zatwierdził: